

ກິດຈະກຳການສູນທິດ ເຕັກນິກທາງເລືອກ ທະໝາະສມ

ນຳສະເໜີ ໂດຍ: ພູຄຳ ວຽງວິໄລ
ສູນຄົ້ນຄວ້າການລ້ຽງສັດ
ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ

ສະພາບລວມ

- ກຽນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ ກຽນສູງທິດຕໍ່ກນິກທາງ ເລອກທ໌ເໝາະສມ ແມ່ນໄດຈດູຕູປະຕບດຢູ່ໃນຄອບຄູວ ຊອງຊາວກະສກອນ ຜູ້ທມຄວາມສະໝກໃຈເຮດ ກດຈະກາຮວມກບໂຄງການ.
- ຄອບຄົວທ໌ເຂົາຮວມູເຮດກິດຈະກຳ ທັງໝົດ 154 ຄອບຄົວ, ຢູ່ໃນ 4 ບານ ຂອງເມອງເຊບງໄຟ, ແຂວງຄາມວນ, 5 ບານ ຂອງເມອງໄຊບູລ, ແຂວງສະຫວນນະເຂດ ແລະ 1 ບານ ຂອງເມອງຊະນະສມບູນ, ແຂວງຈາປາສກ.
- ກິດຈະກຳກຽນສູງທິດຕໍ່ກນິກທາງເລອກທ໌ເໝາະສມ ແມ່ນໄດຖກຄດເລອກໄດຢຊາວກະສກອນ ມທາງໝົດ 17 ເຕກນຸກ. ໃນນູນ, ໃນດູນກຽນປູກພດ ມ 10 ເຕກນຸກ ແລະ ດານການລຽງສດ ມ 7 ເຕກນຸກ.

✍️ ດ້ານການບູກພືດ:

1. ການບູກເຂົ້າທົນນໍ້າຖວມ.
2. ການບູກເຂົ້າດໍ່.
3. ການເຮັດນາຫວ່ານ.
4. ການເຮັດນາສັກ.
5. ການບູກຖົ່ວຂຽວປັບບຸງດນ.
6. ການບູກຜັກລະດູຝົນ.
7. ການບູກສາລີຫວານ.
8. ການບູກຖົ່ວຜັກຍາວ.
9. ການນໍາໃຊ້ຜຸ່ນອົງຄະທາດ.

✍️ ດ້ານການລ້ຽງສັດ:

1. ການລ້ຽງໄກ່.
2. ການລ້ຽງເປັດ.
3. ການລ້ຽງເປັດໃນນາເຂົ້າ.
4. ການລ້ຽງແບ້.
5. ການລ້ຽງບາໃສ່ໜອງ.
6. ການລ້ຽງບາໃນນາເຂົ້າ.
7. ການສັກຢາກັນພະຍາດສັດ.

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອສົ່ງເສີມເຕັກນິກການບູກຜິດ ແລະ ລ້ຽງສັດ ໃຫ້ເປັນອີກທາງເລືອກນຶ່ງໃນການປັບຕົວຕະສະພາບການປ່ຽນແປງຂອງດນຟາອາກາດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ກຳລັງສາມາດປູບປຸງການຄ້າປະກອບສູນສະບຽງອາຫານ ແລະ ສາຍລາຍຮັບ ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວຊາວກະສກອນ ໃນເຂດທມກເກດໄພພິບັດ.

ເປົ້າໝາຍ:

- ປະເມີນຄວາມເໝາະສົມຂອງແນວພັນພືດ, ແນວພັນສັດ ທີ່ນຳມາເຮັດການສາທິດ ວາມຄວາມແທ້ແທຳເໝາະກັບສະພາບຂອງທ້ອງຖານຫຼືບໍ່ ໂດຍສະເພາະໃນສະພາບແວດລ້ອມທມຄວາມສ່ຽງທາງໄພພິບັດ ແລະ ມເນອທຈາກດ.
- ປະເມີນຜົນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງການເຮັດສາທິດໃນແຕ່ລະແຕ່ລະກດຈະກາ, ຜົນຂອງການເຮັດກດຈະກາທາງເລືອກທເໝາະສຸມນນ ສາມາດເພີ່ມແຫຼ່ງອາຫານໃນຄອບຄົວ ແລະ ຊ່ວຍປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຄອບຄົວຊາວກະສກອນ ໃຫ້ດີຂຶ້ນຫຼືບໍ່?
- ຕົວຢ່າງທີ່ສຳຄັນຂອງຊາວກະສກອນ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທີ່ອາດມີຄວາມອັນຕະລາຍເກດຂຶ້ນໄດ ຕກບູກຜິດ ແລະ ການລ້ຽງສັດ ທເຄຢຈດຕາງປະຕິບັດຜ່ານມາ ສມທຽບກັບ ວທການແບບໃໝ່ ຕາມການແນະນຳຂອງວຊາການ.

ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ

1. ການຄັດເລືອກບ້ານເປົ້າໝາຍ.
2. ການເຜີຍແຜ່ນະໂຍບາຍ ແລະ ຄັດເລືອກຄອບຄົວຊາວກະສກອນ ເຂົ້າຮ່ວມກົດຈະກາ.
3. ການຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານເຕັກນິກຊຶ້າການ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສກອນ ທີ່ເຮັດສາທດເຕັກນິກທາງເລືອກທັງໝົດ.
4. ການກະກຽມ ແລະ ການສະໜອງວັດຖຸນໍາເຂົ້າກະສິກໍາທຳເປັນ.
5. ການຕິດຕາມ ໃຫ້ຮູ້ແນະນໍາ ທາງດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດຈະກາສາທດ.
6. ການສະໜັບສະໜູນ ຕິດຕາມ ກຸອນຖອນມູນຮຽນ ແລະ ປະເມີນຜົນກົດຈະກາ ຮ່ວມກັບຊາວກະສກອນ.

ຂັ້ນຕອນທີ 1: ການຄັດເລືອກບ້ານເປົ້າໝາຍ

- ສົມທົບກັບພະແນກກູບ ແຊວງ, ຫ້ອງການ ກບ ເມືອງຄັດ ເລືອກ ແລະ ການູດບານເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ ໂດຍອາໄສ ເງື່ອນໄຂ ດາລຸມນ:

- ✘ ເປັນບ້ານທີ່ມີການຜະລິດກະສິກໍາ.
- ✘ ເປັນບ້ານທີ່ມີຄວາມສູງທາງດ້ານໄພພິບັດ (ມັກເກີດມີໄພນໍ້າຖ້ວມ ຫຼື ແຫງແລງ ໃນແຕລະປີ)
- ✘ ການຈັດຕັ້ງບ້ານ ແລະ ຊາວກະສິກອນ ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືດີ.
- ✘ ມີເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມ ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ຕະຫຼອດປີ.
- ✘ ແລະ ອື່ນໆ.

ຂຶ້ນຕອນທີ 2: ການຄັດເລືອກຄອບຄົວເຂົ້າຮ່ວມເຮັດກາດຈະກາ

- ✍ ສະເໜີສະພາບລວມ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ ໃຫ້ຊາວກະສກອນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ຮັບຮູ້.
- ✍ ສົນທູະນາ ກ່ຽວກັບ ປູ້ຫວັດຂອງໄພທຳມະຊາດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນບ້ານ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊາວບ້ານ.
- ✍ ແລກປ່ຽນປະສົບການ ກ່ຽວກັບ ຄວາມຮູ້ພັນຖານ ໃນການພະຍາກອນ, ລະບົບການຕ້ອງໄພ ແລະ ການກະກຽມຮັບມືຂອງຊາວບ້ານ ຕໍ່ກັບສະພາບໄພນູ່າຖວມ ແລະ ແຫງແລງ ຮ່ວມກັບຊາວບ້ານ.
- ✍ ສົນທູະນາ ກ່ຽວກັບ ວິທີການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ໄດ້ຈຸດຕາງປະຕິບັດໃນຜ່ານມາ ເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ສາມາດ

- ✍ ສະເໜີເງື່ອນໄຂ ຜູ້ສະໜັກໃຈເຂົ້າຮ່ວມ ເຮັດການສຳຫຼິດ ທົດສອບ ວິທີການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງໂຄງການ.

ການຄັດເລືອກຄອມຄູນເປົ້າໝາຍ ແລະ ການກວດກາ

- ✍ ເປັນຄອບຄົວ ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈຢາກເຮັດທຸກໆສິ່ງທີ່ຈະກຳທາງເລືອກ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານໄພພິບັດ.
- ✍ ມີແຮງງານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳການສາທິດທິດສອບ.
- ✍ ສາມາດປະຕິບັດຕາມການແນະນຳຂອງວິຊາການ ຫຼື ສາມາດເຊື່ອມຊື່ກັບຄອບຄົວ, ທຸກສະໜະສຸກສາ, ແລະ ກຸ່ມບຸກຄົນບຸກຄົນ ຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ການເຮັດກິດຈະກຳ ທີ່ຈັດຂຶ້ນຢູ່ພາຍໃນບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ບ່ອນອື່ນໆ.
- ✍ ເປັນຄອບຄົວທີ່ມີຄວາມສະໝັກໃຈເຂົ້າຮ່ວມເຮັດການສາທິດກວດກາ ດວຍຕົນເອງ.
- ✍ ການກຳນົດກິດຈະກຳ ທີ່ຈະເຮັດສາທິດ ແມ່ນໄດ້ຖືກຄັດ ເລືອກໂດຍຊາວກະສກອນເອງ ຫຼື ເປັນກວດກາ ທີ່ເຮັດຜ່ານມາແລ້ວ.

ຂັ້ນຕອນທີ 3: ຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາ ການ

- ✍ ຝຶກອົບຮົມ, ແນະນຳ ຄູ່ບຸກຄົນຊ່ວຍກະສກອນ ຢູ່ໃນບ້ານເພື່ອໝາຍ, ກຽມ ກູ້, ວຽກງານຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ກູ້ຈະກຳການ ສາທາລະນະ ທີ່ເໝາະ ຄອບຄົວເປົ້າໝາຍ.
- ✍ ແຈກຢາຍປຶ້ມຄູ່ມືຕ່າງໆ ກຽມກຳບັດການກຳລັງ, ປຶ້ມພູມ, ກູ້ລຽງສຸດ ເພື່ອເປັນບ່ອນອ້າງ ທີ່ເໝາະ ຊ່ວຍກະສກອນ ໃນການ ເຮັດກູ້ຈະກຳສາທາລະນະ ຕາມທາງເລືອກທາງເໝາະສົມ.
- ✍ ວາງແຜນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດກູ້ຈະກຳການ ສາທາລະນະ ທາງ ເລືອກທາງເໝາະສົມ ຮ່ວມ ກູ້ຊ່ວຍກະສກອນ.

ຂັ້ນຕອນທີ 4: ການກະກຽມ ແລະ ສະໜອງວັດຖຸອຸປະກອນ

- ✍ ລົງແນະນຳ ນຳພາ ຄອບຄູ່ວຊາວກະສິກອນ ເປັນໝາຍ ຄູ່ເລືອກສະຖານທີ່ ແລະ ວັດຖຸກຳລິ ແບ່ງສາທິດ.
- ✍ ຄິດໄລ່ ແລະ ຈັດຊື້ ບັດໃຈນຳເຂົ້າກະສິກຳ ແລະ ອຸປະກອນທຳເປັນ ສາລະບາດຮາກສາທິດ ແຕ່ລະເຕກກາ.
- ✍ ສະໜອງບັດໃຈນຳເຂົ້າກະສິກຳ ແລະ ອຸປະກອນ ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວເປັນໝາຍ ຕາມແຜນການທົ່ວໄວ.

ຂໍ້ມູນທີ່ 5: ການຕິດຕາມ ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ທາງ ດານວຊາການ

- ✍ ລົງແນະນໍາຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ຫຼື ຈຸດທີ່ເຮັດການສາທິດ ເຊັ່ນ: ແນະນໍາການຄັດໄລ່ອັດຕູຜຸ່ນ, ແນະນໍາການ ປຸ່ງກນແມງໄມ, ການປ່ອງກນພະຍາດພດ ແລະ ສດ.
- ✍ ລົງກວດກາ ແລະ ສັງເກດເບິ່ງແປງສາທິດ.
- ✍ ແນະນໍາການບັນທຶກຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ການເຮັດ ສາທິດຂອງຊາວກະສັກອນ ໃສ່ໃນຕາຕະລາງເກບ ກາຂໍ້ມູນ ຫຼື ປຶ້ມບັນທຶກ.

ຂໍ້​ຕອນ​ທີ 6: ການ​ສະ​ຫຼຸບ ຕົວ​າ​ຄາ ຖອດ​ຖອນ ບດ​ຮຽນ ແລະ

ປະ​ເມີນ​ຜົນ​ກິດ​ຈະ​ກຳ ຮ່ວມ​ກັບ​ຊາວ

ກະ​ສິ​ກອນ

- ✍ ປະ​ເມີນ​ຜົນ​ໄດ້​ຮັບ​ຂອງ​ແຕ່​ລະ​ເຜົ່າ​ກນິ​ກູ ຕໍ່​ກັບ
ການ​ຫຼຸດ​ຜ່ອນ​ຄວາມ​ສຽງ​ທາງ​ດ້ານ​ໄພ​ພບດ ເຊັ່ນ:
ແນວ​ພນ, ການ​ຈດ​ການ ແລະ ອື່ນໆ.
- ✍ ປະ​ເມີນ​ຜົນ​ໄດ້​ຮັບ​ທາງ​ດ້ານ​ເສດ​ຖະ​ກິດ.
- ✍ ປະ​ເມີນ​ຜົນ​ກະ​ທົບ​ທາງ​ດ້ານ​ສັງ​ຄົມ ແລະ
ສາ​ເວດ​ລອມ.
- ✍ ປະ​ເມີນ​ທັດ​ສະ​ນະ​ຄະ​ຕິ​ຂອງ​ຊາວ​ກະ​ສິ​ກອນ ຕໍ່​ກັບ
ເຕ​ການ​ກທາງ​ເລ​ອກ​ທໄໝ​າະ​ສມ.

ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ທາງດ້ານການ ລຽງສດ

- ✘ ໃນເຂດທີ່ມັກມີນ້ຳຖ້ວມ ແມ່ນໄດ້ແນະນຳໃຫ້ເຮັດຄອກສັດຢູ່ບ່ອນໂນນຸ ຫ່າງຈາກ ແຖວນ້ຳໄຫຼແຮງ, ເຮັດຄອກແບບຍກພນ ສູງ 1 – 1.5 ແມັດ ຫຼື ສູງກວ່າລະດັບນ້ຳ ຖ້ວມ ແຕ່ລະປ.
- ✘ ສະຖານທີ່ລ້ຽງສັດ ຄວນເປັນບ່ອນທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ ແລະ ມີບ່ອນ ຍກຍາຍສດໄວບ່ອນສູງ ໃນເວລາເກດມໄພນ້ຳຖ້ວມ.
- ✘ ໜອງປາ ຄວນຄັດເລືອກບ່ອນທີ່ນ້ຳບໍ່ຖ້ວມສູງຫຼາຍ, ເຮັດຄັນຄູໜອງໃຫ້ແໜ້ນ ໜາ, ສູງກວ່າລະດັບນ້ຳຖ້ວມ ຫຼື ກນດວຍຕາໜາງໃຫ້ສູງ.
- ✘ ໃນເຂດແຫ້ງແລ້ງ ແມ່ນແນະນຳໃຫ້ເຮັດຄອກສັດຢູ່ໃກ້ກັບແຖງນ້ຳ ເຊັ່ນ: ເຮັດຢູ່ ແຖງໜອງປາ ຢູ່ໃນສ່ວນທຳອິດ. ສາມາດເຮັດຄອກສັດພນດນ ຫຼື ເຮັດແບບຍກ ພນສູງ ເຊິ່ງຂນກບເງອນໄຂ ຂອງແຕ່ລະຄອບຄວ.
- ✘ ນ້ຳໃຊ້ແນວພັນ ທີ່ມີຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບສະພາບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າ ອາກາດ ແລະ ທັນທານຕາພະຍາດ ທຳມາເກດຂນໃນຊ່ວງທເກດມໄພພບດ ຫຼື ຫຼງ ເກດມໄພພບດ.
- ✘ ປູກພືດອາຫານສັດ ທີ່ມີຄວາມທົນທານ ແລະ ເໝາະສົມ ໃນເຂດທີ່ມີນ້ຳຖ້ວມ ຫຼື ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ເກບຮກສາອາຫານສດໄວໃຫ້ສດກນ ໃນເວລາເກດມໄພພບດ.
- ✘ ມີຢາປ້ອງກັນ ແລະ ຢາປົວພະຍາດສັດ.

ຂອບໃຈ!
!